

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Tertivm. Iesvs primus ac præcipuus auctor Societatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

ris fidem fecit, nostros esse eos, quos Apostolus olim venturos promiserat. Oraculum ipsi à maioribus longâ serie acceperant. Nec vanum commentum esse creditum fuit, cum per disjunctissimas nationes, quas inter nec esse nec esse potuit commercium, ab omnibus idem prorsus vaticinium celebraretur. Hæc in Occidentis Indiâ.

An. Æthiop.
1625. f. 217.

In Æthiopiâ ferunt quemdam ope nostroꝝum CHRISTO adiunctum asseuerasse, sibi apud Galas (populus est Æthiopiæ præ ceteris barbarus) agenti ab incolis dictum: venturos eò breui Sacerdotes albos, qui Æthiopiam errorum plenam, aliam legem essent edocturi.

Ribera in
Vir. S. Teref.
l. 4. c. 5.

Plura non recensco, ne copia pariat fastidium. illud tamen tacitus præterire non possum, quod euentu suo comprobandum, vt cetera, confidimus. S. Teresa rerum caelestium contemplationi suauiter intenta oblata species Sociorum IESV, candida in celo vexilla manu gestantium. Quod spectaculum magnâ voluptate intuenti, Quid si scires, inquit CHRISTVS, quantum opis olim ab his ferendum sit Ecclesiæ? Atque hoc idem illud est quod Ioachimo Abbati visum fuit. Sed spes tanta bonis erit solatio, nobis verò stimulo, vt virtutem paremus, ac animos, hac Dei militiâ & Societate in vltimo rerum discrimine hosti obiiiciendâ dignos.

CAPVT TERTIVM.

IESVS primus ac præcipuus auctor Societatis.

IESVS
primus au-
ctor So-
cietatis.

Societas IESV, vt à S. Ignatio de Loiolâ non ducit nomen, ita neque originem primam. & aliud sentire aut loqui, nefas. Neque hæc filiorum in Parentem est iniuria, honorem illi suum abrogantium, sed sinceritas iudicio illius & veritati subscribentium. Quippe Societas IESV humanum inuentum non est, sed ab illo ipso profectum, cuius nomen gerit. Ipse enim IESVS illam viuendi normam, ad quam se dirigit Societas, suo primùm exemplo, deinde etiam verbis expressit. Vota siquidem illa, quæ sunt nexus & velut anima Religionis, Apostolis suis ac Discipulis primus proposuit, persuasitque. Quæ res cum è DD. Augustini, Hieronymi, Thomæ, principum Theologorum, sententiâ tam sit manifesta, vt in dubium vocari non possit, quid causæ est, cur non & Religiosos Apostolos fuisse, & vitam Religiosam vt à CHRISTO primùm traditam, ita ab Apostolorum Societate primùm acceptam cultamque fuisse fateamur? Idem æquè certò affirmare licet de Clero illius ætatis fermè vniuerso, qui ad Apostolorum exemplar totus instituebatur. neque verosimile est hanc Religionem cum Apostolis extinctam intercidiisse; sed continuâ successione in eorum Discipulis fuisse propagatam. Dubitare de hac re non finit Possidonius in Vita S. Augustini, quem refert *mox à sacerdotij Ordine suscepto intra Ecclesiam instituisse Monasterium, & cum Dei seruis viuere cepisse secundum modum & regulam sub sanctis Apostolis constitutam*. Sic Possidonius.

Sed, quod ad faciendam fidem satis est: hæretici Apostolos his votis obstrictos fuisse negant; neque castè vixisse, etiam postquam CHRI-

STVM

STVM vocantem secuti sunt, tumultuosissime vociferantur. Sentiunt enim arcem hinc religionis suæ, hoc est libidines suas peti, quæ illis prima sunt maximaque religio. ex harum enim arbitrio omnia nouæ religionis suæ placita sanxerunt. Quorum tam sollicita aduersus manifestam veritatem digladiantium insania, dum seipsam iugulat, simul conuincit, quis sit semperque fuerit Orthodoxorum de Apostolorum Religione sensus, quæ sententia. Apostoli igitur, primi que illi Sacerdotes Religiosi, non ideo tribus illis votis sese obstrinxerunt, vt à turbâ remoti sibi tantum ac Deo viuerent, sed vt in suam aliorumque salutem pari solitudine & curâ incumberent; carceres, supplicia, mortes in extremis ducerent, quandocumque ageretur salus animarum: pro quâ omne solum illis esset patria; vexari à barbaris, voluptas; ludibrio haberi, gloria; excarnificari, beneficium; votum, perire.

Quæ cum ita sint, perspicuum est, Societatem IESV ab Apostolorum Instituto ac Religione non differre nisi tempore; nec esse nouum Ordinem, sed tantum instaurationem quamdam primæ istius Religionis, cuius auctor vnus & solus fuit IESVS. Sicut enim Apostoli saluberrimis Magistri sui consiliis obsecuti, Euangelij promulgandi causâ castam pauperemque vitam duxerunt; sic idem Institutum profitentur quicumque huic Societati dant nomen. Et quemadmodum illi peculiariter se CHRISTO consecrarunt, vt pro salute animarum ex eius nutu ad quodlibet latus mundi impigre aduolarent: ita etiam Societas IESV, quacumque se porrigunt terræ, quacumque se maria diffundunt, obedientiæ suæ laborumque spatium explicat. Apostoli ceterique Discipuli CHRISTVM, quamuis iam ab hominum commercio sublatum, præsentem tamen in Petro & imperantem pari obediendi studio semper agnouere: Societatis huius alumni in idem prorsus obsequium, CHRISTI Vicario deuouent sese, eiusque nutum pro diuino oraculo semper intuentur. Denique sicut illi & communi vitæ normâ, & continuis vastissimorum itinerum laboribus pro salute alienâ susceptis CHRISTVM ducem secuti sunt: ita Societatis homines (quod de illis dixit Pius IV.) *sicut nomen IESV assumpserunt, ita opere, doctrinâ & exemplo Dominum nostrum IESVM CHRISTVM imitari, & eius vestigia sequi nituntur.* Ex quibus satis apparet, Societatem IESV non esse Religionem nouam, sed vel eandem quæ fuit Apostolorum, vel illi simillimam, quæ primum sui auctorem, præter IESVM, agnoscat neminem.

Nec aliud sensere Summi Pontifices, quorum effata in rebus huiusmodi errori non sunt obnoxia, quia nescio quid instar oraculi ab ipso Numine accipere existimantur. Itaque lecta Instituti nostri formula Paulo III. hanc vocem expressit: *Spiritus Dei est hic.* Gregorius XIII. in geminâ Societatis confirmatione, *S. Ignatium institutorem ac Socios eius à Spiritu sancto excitatos* pronuntiat. Gregorius XIV. *Religionem Societatis IESV nouissimis hisce diebus diuinâ providentiâ excitatam* ait. Ita Pontifices: quorum testimonio non pro arbitrio adhibetur fides, sed debetur. Quin ipse S. Ignatius Societatis conditæ laudem non solum ex modestiâ, sed etiam ex animi sui sententiâ, Deo attribuit omnem, dum ait,

I sum-

*Societas
IESV est
vita Apo-
stolica.*

*Societas
diuino nu-
tu insti-
tuta.*

summam sapientiam & bonitatem Dei creatoris nostri esse, quæ conseruatura est, gubernatura, atque promotura in suo sancto seruitio hanc minimam Societatem IESV, vt illam dignata est inchoare.

Quid verò illa tam illustris, totaque miraculum, Ignatij adhuc iuuenis & caelestium rerum rudis, & militariter ferocis, conuersio, gladiique & balthei cum scipione & sacco permutatio? quid illa species CHRISTI ferentis crucem, suumque Romæ patrociniū pollicentis, precanti oblata, dum Ordinis sui approbationem procuraturus peteret Romam? an hæc non euincunt, opus quod moliebatur Ignatius, Dei fuisse, non hominis? Quid illa Bartholomæi Guidiccioni Cardinalis subita mutatio, quæ illum ex Ignatij aduersario repente in patronum vertit, tamen contra nouos Ordines, Collegarum omnium animos & suum obfirmauerat? Non fuit hæc iudicij humani inconstantia, sed vis occulta diuini imperij, humanam pertinaciam frustra renitentem expugnantis, cui facile est, vt voluntatis suæ obstacula dificiat, ipsam quoque contumaciam frangere.

Argumenta denique Societatis à Deo, non ab homine, originem trahentis sunt, approbatio eius & confirmatio à tot Pontificibus renouata, & aliis semper atque aliis diplomatis stabilita; tot hominum doctrinā & genere illustrium, qui Societatem amplexi sunt, incredibilis virtus & constantia; tantum eius tam breui tempore augmentum, per tot aduersariorum impetus crescentis, imò ab illis vires capientis, nec nisi obiectâ omnibus patientiâ pugnantis; profectus denique ad fidei, pietatis ac religionis incrementum tantus, vt, si luctuosum videatur aliquot populos per hæresim ab Ecclesiâ reuulsos defecisse, non minus iucundum sit tot nouas gentes ad CHRISTVM per Societatem adductas. Non hæc Ignatij, non Sociorum eius fuit industria, quia mortalem imbecillitatem excedit. vis est Numinis, Societatem suam esse opus probantis: cui animos sufficit & vires, vt quod ipse vult, illa nihil cunctetur agredi; quod ipse facit, facere illa videatur. quæ donec, vt cœpit, origini suæ hærens laborabit, tam diu malis humanis altior, caducâ mortalitate robustior, sentiet etiam originis suæ magnitudinem & vires.

CAPVT QVARTVM.

Cur huic Ordini nomen Societatis IESV.

VErè cæca est inuidia, quæ non discernit in quid impetum faciat, modò in eum quem odit, rabiem suam effundat. laudem in contumeliam vertere, honestum probro, virtutem crimini dare nihil cunctatur. indulgere sibi gaudet, etiamsi aliud furoris pretium non referat quàm maius tormentum sui. Hoc sentit malo suo infelix hæresis, quæ non tantum Societatis homines odiis, calūniis, & ubi vel fucato fictoque religionis aut iustitiæ titulo potuit, etiam gladiis & securibus semper inuasit; sed etiam Societatis nomen omnibus probis & conuictis exagitauit, tamquam ab ipso fastu & superbiâ petitum. quod reuera, vt mox demonstrabimus, ipsa animi submissio excogitauit & reli-